

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 23C/433/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1409213990
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Rigáňová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2015:1409213990.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: AQA Restaurant & Pub, s.r.o., so sídlom Budatínska 57/A, Bratislava, IČO: 35837098, zast. HAGYARI, KUBOVIČ & PARTNER, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, IČO: 36 727 334, proti odporcovi: E. E., bytom U. E. XX, Bratislava, zast. Advokátskou kanceláriou Čarnogurský ULC, s.r.o., so sídlom Tvarožkova 5., Bratislava, IČO: 35975016 o neúčinnosť právnych úkonov rozhodol

rozhodol:

Právny úkon - kúpna zmluva o prevode vlastníctva nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území C., obec Bratislava - E., okres Bratislava IV, zapísanej na LV č. XXXX, vedenom Katastrálnym úradom v Bratislave - Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu pozemok s parc.č. XXXX/X - záhrady o výmere XXX E., uzavretá medzi O..E. E., nar. XX.X.XXXX, bytom U. E. XX, Bratislava a E. E., nar. X.XX.XXXX, bytom U. E. XX, Bratislava, ktorej vklad bol povolený dňa 16.5.2008 pod č. V-20515/07, je voči navrhovateľovi právne neúčinný.

Právny úkon - kúpna zmluva o prevode vlastníctva nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území P., obec Bratislava - E., okres Bratislava IV, zapísanej na LV č. XXXX, vedenom Katastrálnym úradom v Bratislave - Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, nebytový priestor č. XXX na X. poschodí na ul. Ľ.M. X v objekte so súp.č. XXXX postavenom na pozemku parc.č. XXXX/XX a podiel 1/123 na spoločných častiach a zariadeniach objektu uzavretá medzi O..E. E., nar. XX.X.XXXX, bytom U. E. XX, Bratislava a E. E., nar. X.XX.XXXX, bytom U. E. XX, Bratislava, ktorej vklad bol povolený dňa 7.9.2007 pod č. V-N. je voči navrhovateľovi právne neúčinný.

O trovách konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 22.12.2009 v priebehu konania upraveným sa navrhovateľ domáhal, aby súd určil, že kúpne zmluvy uzavreté dňa 20.6.2007, uzavreté medzi otcom odporcu a odporcom, predmetom ktorých je prevod vlastníctva k nehnuteľnostiam - záhrady a nebytového priestoru - garáže sú voči navrhovateľovi právne neúčinné. Návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že vzhľadom na výšku peňažných nárokov navrhovateľa voči dlžníkovi, otcovi odporcu, uzavretím oboch kúpnych zmlúv došlo k značnému zmenšeniu majetku dlžníka a došlo aj k obohateniu odporcu, taktiež ako blízke osoby konali v úmysle poškodiť veriteľa tým, že dlžník majetok priamo ohrozený exekúciou previedol na odporcu, ktorý s veriteľom, ktorým je navrhovateľ, nie je v zmluvnom vzťahu.

Odporca žiadal návrh zamietnuť, jednak z dôvodu, že k prevodu nehnuteľností došlo po úmrtí jeho matky a o podnikateľských aktivitách otca, následkom ktorých otcovi vznikol dlh, odporca nemal vedomosť, mal

20 rokov, ako aj z dôvodu, že na Okresnom súde Bratislava I je stále vedené konanie o návrhu dlžníka, ktorým sa domáha určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi navrhovateľom a spoločnosťou, kde jediným spoločníkom a konateľom bol otec odporcu, ktorý ako dlžník prevzal zmenkové ručenie na zmenku vystavenú obchodnou spoločnosťou v prospech navrhovateľa za účelom zabezpečenia jeho nárokov z kúpnej zmluvy. Následne navrhovateľ voči vyhotoviteľovi zmenky ako aj voči otcovi odporcu uplatnil zmenkové nároky, pričom od zmluvy odstúpil.

Po dokazovaní vykonanom listinnými dôkazmi - kúpnu zmluvou zo dňa 1.6.2007, zmenkou zo dňa 1.6.2007, zmenkovým platobným rozkazom OS BA V č.k. 3Zm 367/2007-17 zo dňa 19.9.2007, rozsudkom OS BA V č.k. 1CbZm 23/2007-81, rozsudkom KS v Bratislave, č.k. 1CoZm 16/2008-152 zo dňa 30.7.2009, LV č. XXXX a č.XXXX a kúpnymi zmluvami uzatvorenými dňa 20.6.2007 súd návrhu vyhovel rozsudkom č.k. 23C 433/2009-241 zo dňa 2.10.2013, ktorý Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 6Co 98/2014 - 273 zo dňa 27.3.2014 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že v ďalšom konaní bude súd musieť zamerať dokazovanie na zistenie, či predmetné kúpne zmluvy boli ekvivalentnými právnymi úkonmi, t.j. úkonmi, za ktoré sa dostalo dlžníkovi primeranej, rovnocennej náhrady, ako aj či dlžník disponuje ďalším majetkom, z ktorého by sa mohol navrhovateľ uspokojiť a ak sa preukáže, že dlžník za predmetné nehnuteľnosti neobdržal od odporcu adekvátne protiplnenie, ako aj že nedisponuje ďalším postihnuteľným majetkom, žalobe bude možné vyhovieť, nakoľko odporca dostatočne nepreukázal, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohol v čase, kedy bol odporovateľný právny úkon urobený, ani pri vynaložení náležitej starostlivosti rozpoznať.

Po vrátení veci odvolacím súdom súd prvého stupňa doplnil na návrhy účastníkov dokazovanie listinným dôkazom - správou exekútorského úradu o stave vykonávania exekučného konania, vypočul vo veci štatutárneho zástupcu navrhovateľa a opätovne už vypočutého svedka O..E. E., oboznámil sa s vyjadreniami odporcu a právnych zástupcov účastníkov a zistil nasledovný skutkový stav podstatný pre rozhodnutie vo veci:

Kúpnymi zmluvami oboma uzavretými dňa 20.6.2007 previedol otec odporcu O..E. E., nar. XX.X.XXXX na odporcu nehnuteľnosť - garáž nachádzajúcu sa v k.ú. P. zapísanú na LV č. XXXX vedenom Správou katastra pre hl.mesto SR Bratislavu, nebytový priestor č. XXX v objekte so súp.č. XXXX na ul. Ľ.M. X v Bratislave vrátane podielu na spoločných častiach a zariadeniach objektu, pričom vklad vlastníckeho práva odporcu bol povolený pod č. R.-XXXXX/XX dňa 7.9.2007 a nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k.ú. C. zapísanú na LV č. XXXX Správy katastra pre hl.mesto SR Bratislavu - záhrady o výmere XXX E., parc.č. XXXX/X, vklad vlastníctva odporcu bol pod č. R.-XXXXX/XX povolený dňa 16.5.2008.

Vyššie uvedeným prevodom predchádzalo dňa 1.6.2007 uzavretie kúpnej zmluvy medzi navrhovateľom ako predávajúcim a spoločnosťou - B. Q., J.. J..S..Z., so sídlom H. XX, Bratislava ako kupujúcim, predmetom ktorej bola úprava podmienok kúpy a predaja nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. W.Á. na Z., obec W., zapísaných na LV č. XXX vedenom Katastrálnym úradom v Nitre - Správa katastra Komárno. Za účelom zabezpečenia nárokov predávajúceho podľa predmetnej kúpnej zmluvy vystavil kupujúci - B. Q., J..S..Z. v prospech navrhovateľa dňa 1.6.2007 vlastnú zmenku a ako avalista zmenkové ručenie prevzal a zmenku podpísal jediný spoločník a konateľ spoločnosti O..E. E., nar. XX.X.XXXX, bytom U. E. XX, Bratislava.

Následne navrhovateľ voči obchodnej spoločnosti ako aj voči otcovi odporcu ako dlžníkovi, uplatnil zmenkové nároky. OS BA V dňa 19.9.2007 vydal zmenkový platobný rozkaz č.k. 3Zm 367/2007-17, ktorým zaviazal B. Q., J..S.. a dlžníka O..E. E. k zaplateniu zmenkovej sumy 3115000,- Sk s úrokom 6 % od 21.7.2007 do zaplatenia, ako aj k zaplateniu zmenkovej odmeny 11.716,- Sk a k náhrade trov konania vo výške 259201,- Sk, pričom o námietkach spoločnosti a dlžníka súd rozsudkom zo dňa 16.6.2008 č.k. 1CbZm 23/2007-81 rozhodol tak, že ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti a zaviazal spoločnosť a dlžníka k náhrade trov konania vo výške 61.623,75 Sk (2045,53 EUR).

Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní rozsudkom zo dňa 30.7.2009 č.k. 1CoZm 16/2008-152 prvostupňový rozsudok potvrdil a odporcov zaviazal k náhrade trov odvolacieho konania vo výške 792,36 EUR.

Navrhovateľovi bola právoplatne priznaná istina vo výške 128.507,31 EUR (3871411,22 Sk) a úrok 6 % ročne zo zmenkovej sumy 116676,62 EUR (3.515.000,- Sk) od 21.7.2007 do zaplatenia.

Taktiež súd zo správy súdneho exekútora E..I. E., Exekútorický úrad Bratislava , so sídlom J. XX, Bratislava o stave vykonávania exekučného konania vedeného pod č. EX98/10 vo veci vymoženía pohľadávky voči povinnému dlžníkovi O..E. E. zistil, že povinný nemá dostatok majetku, ktorý by bolo možné postihnúť výkonom a uspokojiť tak v plnej výške pohľadávku oprávneného, ktorú skutočnosť potvrdil aj sám dlžník O..E. E. (výpoveď na pojednávaní dňa 13.5.2015).

Čo sa týka doplnenia dokazovania v intenciách odvolacieho súdu, či kúpne zmluvy uzatvorené dňa 20.6.2007, na základe ktorých dlžník navrhovateľa previedol na odporcu nehnuteľnosti - pozemok parc.č. XXXX/X - záhrady a nebytový priestor, každú za 1000,- Sk, boli ekvivalentnými právnymi úkonmi, t.j. úkonmi, za ktoré sa dlžníkovi dostalo primeranej - rovnocennej náhrady, navrhovateľ v zastúpení právneho zástupcu v priebehu konania za účelom zistenia všeobecnej hodnoty predmetných nehnuteľností navrhol nariadiť znalecké dokazovanie, pričom následne na vykonaní tohto dôkazu netrval, nakoľko v priebehu konania (č.l. 302 zápisnica z pojednávania dňa 15.10.2014) právna zástupkyňa odporcu z dôvodu hospodárnosti konania nepovažovala za nutné vykonať v uvedenom smere znalecké dokazovanie, vyjadrila súhlas s tým, že hodnota predmetných nehnuteľností je vyššia ako suma 33,- EUR a úkony nie sú ekvivalentné.

Súd zistený skutkový stav posúdil podľa nasledovných ustanovení:

Podľa ust. §-u 42a ods. 1 OZ veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Podľa ust. §-u 42a ods. 2 OZ odporovať možno právnenmu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnenmu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

Podľa ust. §-u 42a ods. 3 OZ Odporovať možno tiež právnenmu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a

- a) osobou jemu blízkou (§ 116 a 117),
- b) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) majetkovú účasť aspoň 10 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,
- c) právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom,
- d) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene c) majetkovú účasť aspoň 34 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,

alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

Podľa ust. §-u 42b ods.2 OZ Právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

Podľa ust. §-u 116 OZ blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

Súd po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie opätovne vyhodnotil už skôr vykonané dôkazy ako aj dôkazy vykonané doplnením dokazovania všetky jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti a dospel k názoru, že návrh je dôvodný.

Právny inštitút odporovateľnosti slúži na zabezpečenie občianskoprávnej ochrany veriteľa pred takými úkonmi dlžníka, ktorými sa tento zbavuje majetku za tým účelom, aby sa z neho nemohol jeho veriteľ uspokojiť. Rozhodnutím súdu, ktorým by bolo odporovateľnej žalobe vyhovené, predstavuje podklad k tomu, že sa veriteľ môže na základe titulu spôsobilého k exekúcií vydaného proti dlžníkovi domáhať nariadenia exekúcie postihnutím toho, čo odporovaným právne neúčinným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku a to nie len proti dlžníkovi, ale aj voči osobe s ňou, alebo v jej prospech bol právny úkon urobený. V prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je dobre možné, musí sa veriteľ domáhať, aby mu ten, komu z odporovateľného právneho úkonu dlžníka vznikol prospech, vydal takto získané plnenie. Odporovateľným je taký právny úkon dlžníka, ktorý urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa za predpokladu, že tento úmysel bol druhej strane známy. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v tomto smere nesie veriteľ. Preukázanie úmyslu dlžníka však nie je podmienkou odporovateľnosti vtedy, ak druhou stranou sú osoby dlžníkovi blízke, podľa ust. §-u 116 OZ. Vtedy je na osobách dlžníkových blízky, aby preukázali, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v dobe právneho úkonu nemohli i pri náležitej starostlivosti poznať.

Z ustanovenia §-u 42a ods. 2 OZ vyplýva, že v prípade právneho úkonu medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou je odporovateľná žaloba dôvodná iba v tom prípade, ak v konaní bude preukázané, že odporca ako dlžníkova blízka osoba o úmysle krátiť odporovateľným právnym úkonom veriteľa vedel, alebo musel vedieť. Skutočnosť, že v konaní nebude preukázané, že odporca o úmysle dlžníka krátiť odporovateľným právnym úkonom nevedel a ani nemusel vedieť nepostačuje same o sebe v úspešnej obrane proti odporovateľnej žalobe. Totiž odporca sa za tejto situácie môže ubrániť len v tom prípade, ak preukáže, že úmysel dlžníka skrátiť odporovateľným právnym úkonom veriteľa nemohol aj pri náležitej starostlivosti poznať. Úspešná obrana spočíva nielen v tvrdení odporcu, že o úmysle dlžníka skrátiť odporovateľným právnym úkonom veriteľa nevedel a ani vedieť nemohol, ale taktiež v tvrdení a preukázaní toho, že o úmysle nevedel a ani nemohol vedieť, pretože vyvinul náležitú starostlivosť.

Podmienka pre úspešné uplatnenie odporovacieho práva odporovacou žalobou splnená nie je, ak na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky je možné použiť iný majetok dlžníka, ktorý postačuje na uspokojenie veriteľa. Právne úkony dlžníka ukracujú pohľadávku veriteľa najmä vtedy, keď dochádza k zmenšeniu majetku dlžníka a toto má súčasne za následok, že zo strany veriteľa nie je možné dosiahnuť uspokojenie jeho pohľadávky a bez predmetných právnych úkonov by došlo aspoň z časti k uspokojeniu. Uvedená zákonná požiadavka môže byť splnená len pri súčasnom splnení dvoch podmienok a to , že majetok dlžníka má následkom odporovateľného právneho úkonu objektívne menšiu hodnotu ako mal pred právnym úkonom a že zmenšenie majetku dlžníka má následok , že nie je možné , aby bol veriteľ z majetku dlžníka uspokojený, pričom bez právneho úkonu by uspokojený mohol byť, resp. bol. Z uvedeného je zrejmé, že odporovateľnými nemôžu byť tzv. ekvivalentné právne úkony, pri ktorých nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka. Jedná sa najmä o kúpne zmluvy uzavreté dlžníkom ako predávajúcim, pri ktorých dlžník pri predaji obdržal kúpnu cenu, ekvivalent v peniazoch. Musí však ísť o reálne ekvivalentné právne úkony, nie formálne, teda dlžník musí za určité plnenie nadobudnúť iné plnenie rovnocenné, ekvivalentné.

Po zrušení a vrátení veci prvostupňový súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vykonaným dokazovaním mal preukázané, jednak že dlžník od odporcu za prevedené nehnuteľnosti neobdržal adekvátne protiplnenie, v prípade sporných kúpnych zmlúv sa teda nejednalo o ekvivalentné právne úkony, ako aj že dlžník ďalším postihnutelným majetkom nedisponuje.

Z uvedených dôvodov, nakoľko odporca zároveň ani nepreukázal, resp. neunesol dôkazné bremeno v tom smere, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v čase, keď došlo k odporovateľným právnym úkonom ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nemohol rozpoznať, ako vyslovil aj odvolací súd, súd návrhu celom rozsahu vyhovel.

O trovách konania súd rozhodne podľa ust. §-u 151 ods. 3 O.s.p. po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa

doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom podpísaného súdu, písomne v 2 vyhotoveniach.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané, datované, v dostatočnom počte rovnopisu a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p., (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za neprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.